

Bosanski

Ovako se vrši kontrola zaštite od požara	2
Koliko često se uklanja čađa?.....	2
Kako često se vrši kontrola zaštite od požara?.....	3
Sami očistite čađu – što vrijedi?	3
Odgovornost vas kao vlasnika nekretnine.....	4
Pripremiti prije dolaska dimnjačara	4
Instalirati i održavati	5
Loženje drva u unutarnjem ognjištu	5
Loženje kotla na drva	6
Loženje drvenim briketima	6
Unutarnje okruženje i zdravlje	7
Različiti sistemi ventilacije	7

Ovako se vrši kontrola zaštite od požara

Kontrola zaštite od požara se provodi prema Zakonu i uredbi o zaštiti od nesreća s ciljem da se otkriju eventualni previdi i nedostaci u objektu. Općina snosi odgovornost da se čišćenje čađe i kontrola zaštite od požara provodi prema odlukama koje vrijede za nekretnine. Općina bira da li će posao obavljati sama ili povjeriti vanjskim suradnicima.

Slijedeći objekti su aktualni za kontrolu:

- Kotlovi za grijanje
- Kuhinjski šporeti na drva i ekvivalentna ognjišta.
- Unutarnja ognjišta (kaljeva peć, kamini i slično.)
- Usisni ventilacijski kanali restorana i poslovnih kuhinja.

Što se inspektira prilikom kontrole zaštite od požara?

Inspektiraju se ognjišta, kotlovnice i prostorije do ognjišta i dimnih kanala. Čak i građevinski materijal kao što su krovne obloge (pokrivači) i poprečne podne ili stropne grede. Kontroliraju se i ventilatori, filteri i zračni ventili usisnih ventilacijskih kanala restorana i poslovnih kuhinja.

Da bi bilo moguće obaviti kontrolu zaštite od požara potrebno je da imate odobrenu, dobro održavanu opremu za sigurnost krova, kao što su ljestve za krov i zaštita protiv klizanja.

Koliko često se vrše kontrole zaštite od požara?

Vremenski interval za kontrolu je svake tri ili 6 godina, ovisno o vrsti goriva i objekta. Vaše dimnjačarsko poduzeće će vas obavijestiti kada je vrijeme za kontrolu provedbe mjera za zaštitu od požara.

Koliko često se uklanja čađa?

Odgoda se donosi lokalno u općinama i može se razlikovati u različitim dijelovima zemlje. Preporučujemo vam da posjetite web stranicu općine i potražite – čišćenje dimnjaka.

Kako često se vrši kontrola zaštite od požara?

Poslovne kuhinje i restorani:

- Opće smjernice = vremenski interval za kontrolu je dvije godine.

Pećnice/Kuhinjski štednjaci:

- Pri loženju čvrstim gorivima ili teškim loživim uljem = vremenski interval za kontrolu je tri godine.
- Loženje drugim vrstama goriva osim gore navedenih = vremenski interval za kontrolu je šest godina.
- Loženje za privatne potrebe domaćinstva u manjoj mjeri (manje od 500 kg drva godišnje) = vremenski interval za kontrolu je šest godina.
- Smješten u vikendici = vremenski interval za kontrolu je šest godina.

Unutarnja ognjišta:

- Loženje čvrstim gorivima = vremenski interval za kontrolu je tri godine.
- Loženje samo plinom = vremenski interval za kontrolu je šest godina.
- Loženje za privatne potrebe domaćinstva u manjoj mjeri (manje od 500 kg drva godišnje) = vremenski interval za kontrolu je šest godina.
- Smještena u vikendici = vremenski interval za kontrolu je šest godina.

Kotlovi za grijanje:

- Pri loženju čvrstim gorivima ili teškim loživim uljem = vremenski interval za kontrolu je tri godine.
- Loženje drugim gorivima = vremenski interval za kontrolu je šest godina.

Sami očistite čađu – što vrijedi?

Vi kao vlasnik nekretnine imate mogućnost sami čistiti čađu – takozvano samostalno čišćenje čađe. Da bi sami čistili čađu potrebno je izvjesno znanje. Prije nego što počnete čistiti čađu morate u općinu poslati jedan poseban zahtjev, u kojem također dokazujete svoju sposobnost, za dobivanje odluke o samostalnom čišćenju čađe. U zahtjevu treba navesti sve objekte koje mislite samostalno čistiti – ako imate više objekata za čišćenje čađe koje niste prikazali, iste će i dalje čistiti općinski poduzetnik. Odluka o samostalnom čišćenju čađe vrijedi samo dok ste vi vlasnik nekretnine. Zato je važno informirati novog vlasnika da ste čađu čistili sami. Novi vlasnik treba kontaktirati općinskog poduzetnika – ili poslati novi osobni zahtjev za samostalno čišćenje čađe.

Odgovornost vas kao vlasnika nekretnine

Posao dimnjačara i kontrolora zaštite od požara se uglavnom temelji na Zakonu i uredbi o zaštiti od nesreća. Propisi su vezani za Zakon o planiranju i izgradnji koji na primjer, propisuje što vrijedi prilikom rekonstrukcije ili ugradnje novog ognjišta. To morate prijaviti općinskoj upravi za graditeljstvo. Ne smijete ložiti dok ne dobijete konačnu odluku uprave za graditeljstvo. Druge promjene koje mogu utjecati na rokove za čišćenje i kontrolne rokove treba prijaviti dimnjačaru. Primjeri za to su: promjena goriva za loženje ili promijenjeni uvjeti za loženje.

Nemojte zaboraviti kuhinjsku napu

To da je čišćenje čađe i kontrola zaštite od požara regulirana zakonom – i praćena organiziranim posjetama izabраниh poduzeća za čišćenje čađe – ne skida odgovornost s vlasnika nekretnine. Još uvijek leži jedan veliki dio na vlasniku kuće, na primjer kontrola da li su kuhinjska napa i pripadajući sistem čisti – tako da masnoća i lako zapaljive naslage ne izazovu požar i širenje vatre. Osim toga postoji i osobna odgovornost za vođenje brige o svom unutarnjem ognjištu – da je održavano i da u blizini nema opasnosti od požara. Pepeo i čađu treba držati na nezapaljivoj podlozi, u na primjer limenoj posudi s poklopcem.

Mislite na sigurnost na krovu!

Jedan drugi dio su propisi koji se odnose na odgovornost vlasnika nekretnine vezano za dimnjačara, obrtnike i ostale dotične kojima je potreban pristup nekretnini. Tu su na primjer zahtjevi za uređaje/naprave uz krov i na krovu, radi sprječavanja pada i ostalog.

Pripremiti prije dolaska dimnjačara:

Da bi dimnjačar/kontrolor zaštite od požara mogao izvršiti svoj zadatak, vi kao vlasnik nekretnine morate obaviti neke pripreme. Time pomažete dimnjačaru da obavi svoj posao što je moguće sigurnije i bolje. Istovremeno će posjeta biti obavljena jednostavnije i brže.

- Sredite tako da dimnjačar može doći u vašu nekretninu u ugovoreno vrijeme. Ako ne možete biti kući u vrijeme kada je posjeta planirana – sredite unaprijed da dimnjačar može ući.
- Za dobru radnu sredinu i sigurnost moraju ljestve, krovne ljestve i zaštita od klizanja biti u dobrom stanju. U zimskom periodu put do ljestava mora biti očišćen od snijega. Nemojte zaboraviti očistiti snijeg s krovnih ljestava.
- Ispred ognjišta stavite novine ili zaštitni papir da bi izbjegli nepotrebno onečišćenje.
- Odstranite predmete kao što su predpećnica, pelet plamenik i druge pojedinačne predmete.
- Prilikom kontrole zaštite od požara: osigurajte da dimnjačar ima slobodan prolaz oko dimnjaka po cijeloj nekretnini. To se odnosi i na tavan i kotlovnice.
- Ognjište mora biti ugašeno prije posjete. Dobro je ako ne koristite ognjište taj dan kad dolazi dimnjačar.
- Izvadite lopaticu za smeće i metalnu posudu s poklopcem za držanje čađe.
- Ako kod ognjišta nema električne utičnice, izvadite produžni kabel za dimnjačarev usisivač za čađu.

Instalirati i održavati

Postoji određeni broj zakona i pravila koja morate uzeti u obzir kod dogradnje, adaptiranja, promjene i održavanja vašog kotla za grijanje ili unutrašnjeg ognjišta.

Zakon o planiranju i izgradnji je sveobuhvatan zakon koji regulira izgradnju. Ako se gradi novo ili adaptira mora se pridržavati zakona o tehničkim zahtjevima za građevine. Pravila gradnje i pravila za konstrukcije od tijela uprave Boverket, detaljno reguliraju zahtjeve za funkcionalnost građevine – na primjer, kako će izgledati ugradnja/instaliranje ognjišta, kako će biti napravljeni dimni kanali i kako treba konstruirati kotlovnice da bi bila odobrena.

Što se tiče održavanja i čišćenja ognjišta i kotla za grijanje, vlasnik obiteljske kuće (vile) se mora pridržavati Zakona o zaštiti od nesreća (LSO) i k tome slijedeće uredbe i savjeta. Tu se regulira učestalost čišćenja čađe u različitim nekretninama i učestalost kontrole dimnih kanala i dimnjaka. Oni koji se ne pridržavaju tih pravila riskiraju da izgube naknadu osiguranja u slučaju požara. Dimnjačar ima funkciju tijela uprave kada se radi o kontroli sigurnosti od požara i kontroli sistema grijanja i zato može, ako se smatra da je rizik od požara prevelik, izdati zabranu loženja.

Koliko onečišćujućih tvari smije ispuštati ognjište?

U Zakonu o planiranju i izgradnji se regulira u kojoj mjeri sistem grijanja i vode u građevini/zgradi smije utjecati na okolnu prirodu. Tu su, na primjer odredbe o količini onečišćujućih tvari koja se smije ispuštati prilikom loženja drvima. Postoje i uredbe koje određuju količinu ispuštenog dima i onečišćenja iz ognjišta ili kotla da ne bi bili smatrani sanitarnim problemom – to jest predstavljali opasnost za ljudsko zdravlje. Više o tome možete pročitati na - naturvardsverket.se

Loženje drva u unutarnjem ognjištu

Uobičajena opasnost, posebno u tamnim i hladnim zimskim večerima, je da se malo previše loži. Previše drva i preintenzivna vatra mogu pregrijati ognjište ili dimni kanal tako da toplinsko zračenje zapali okolni materijal.

Slijede naše sažete obavijesti i savjeti:

- Koristite suha drva za loženje odgovarajuće veličine.
- Zapalite na vrhu tako izbjegavate nepotrebno ispuštanje onečišćujućih tvari.
- Ložite najviše 3 kg drva na sat (ako upute za uporabu ne kažu drugačije).
- Jedno opće načelo (praktično pravilo) je da se ognjište odmara jednako dugo koliko ste ga koristili. Ložite dva sata – odmarajte dva sata.
- Točna količina zraka za izgaranje čini da vatra gori jasnim i intenzivnim plamenom.
- Kontrolirajte dim. Treba biti čist i proziran, ne crn.
- Kontrolirajte temperaturu dimnog plina. Ne smije prelaziti 350°C, samo u kraćim periodima – na primjer baš kad se vatra zapali ili kod dovoda kisika na različite načine.
- Čađu i pepeo stavite u limenu kantu s poklopcem. Stavite je na nezapaljivu podlogu.
- Nemojte dozvoliti da vatra tinja.

Imate li prava drva za loženje?

Drva za loženje moraju biti suha (količina vlage otprilike 18%). Trebaju stajati u suhom i prozračnom skladištu najmanje godinu dana (ne ispod cerade). Isto tako moraju biti "umjereno velika" – odgovarajuće veličine i iscijepana. Za paljenje su obično potrebna drva za potpaljivanje, tj. triješće i letvice.

Loženje kotla na drva

Drva su obnovljivo gorivo ali pogrešno loženje na drva može biti opasno za okoliš i zdravlje. Oni koji za loženje na drva koriste stare i nesuvremene kotlove ispuštaju velike količine onečišćujućih tvari u zrak. Osim toga se u uređaju može stvoriti i zapaljivi katran.

Treba misliti na to da učinkovitost starog kotla na drva može biti niska. Drva loše izgaraju i količina katrana raste. U novim, efektivnim kotlovima je učinkovitost veća – time se jako smanjuje ispuštanje onečišćujućih tvari i stvaranje katrana.

S akumulatorom, spremnikom je loženje drvima efikasnije, troši se manje goriva i štedi okoliš.

Danas svi novi kotlovi na drva moraju ispunjavati ekološke zahtjeve i akumulator, spremnik je u principu neophodan za ispunjavanje istih.

Niže slijede naši savjeti za loženje kotla na drva:

- Zaporni ventil između kotla i dimnjaka može biti od koristi. Otvor stabilizira propuh i smanjuje temperaturu dimnog plina u dimnjaku.
- Instalirajte akumulator, spremnik za sigurno i jednostavno loženje.
- Uvijek koristite suha drva i nikad nemojte ložiti smeće! Cijepajte drva već na proljeće da se uspiju osušiti. Najbolje bi bilo da se suše godinu dana. Jedna cjepanica, poslije jednog ljetnog sušenja, daje otprilike 20 posto više energije nego ako bi se palila svježa (vlažna).
- Loženje na drva zahtijeva dosta zraka. Drvo prilikom zagrijavanja oslobađa zapaljive plinove i da bi plinovi sagorijevali potrebno je dovoljno kisika. Nemojte dozvoliti da vatra tinja. Izaberite kotao koji ispunjava ekološke zahtjeve.
- Kontaktirajte dimnjačara. Loženje na drva povećava opasnost od požara i nije sigurno da dimnjak napravljen za loženje na ulje funkcionira za drva.

Loženje drvenim briketima

Drveni briketi se proizvode potpuno bez dodataka i to je gorivo koje izgara u malim količinama pod visokim temperaturama. Nešto što smanjuje ispuštanje onečišćujućih tvari i opterećenje okoliša. Drveni briketi se mogu koristiti u različitim vrstama ognjišta – u kotlovima i unutarnjim ognjištima – to gorivo je jako bogato energijom. Ako koristite drvene brikete u kotlu za grijanje obično je zimi, za grijanje jedne obiteljske kuće (vile) normalne veličine, dovoljno malo više od litre briketa u toku od sat vremena. Drveni briketi su dobro rješenje za vlasnike obiteljskih kuća (vila) s kotlom na ulje ili kombiniranim kotlom u podrumu, ali postoje i novi kotlovi posebno konstruirani za drvene brikete. Ako se odlučite zadržati vaš stari kotao na ulje jednostavno promijenite plamenik za lož ulje za plamenik za drvene brikete. Čak i vlasnici kuća koji su se odlučili za loženje na drva u dobrom kotlu i s akumulatorom, spremnikom mogu lako prijeći na loženje drvenim briketima. Postoji više različitih rješenja za rekonstrukciju kotla i troškovi su obično relativno niski.

Puno toga se održava samo

Loženje drvenim briketima je jednostavno – ali zahtijeva neka mjere. Plamenik za drvene brikete se mora čistiti otprilike jedanput mjesečno i pepeo treba prazniti nekoliko puta tjedno. Mora se naravno osigurati da u kući uvijek ima drvenih briketa.

To poduzeće koje instalira vašu opremu ili dostavljač drvenih briketa mogu dati informaciju o doziranju. Kupovina drvenih briketa može biti na različite načine. Gorivo se može kupiti refužo (rasuto, bez ambalaže) od proizvođača ali vlasnici obiteljskih kuća (vila) obično dobivaju drvene brikete u velikim vrećama, na paleti ili cisternom. Za vas koji mislite ložiti drvenim briketima je prednost ako kuća ima veliku kotlovnicu ili neki drugi prostor koji može poslužiti kao skladište.

- Uvijek kontaktirajte dimnjačara prije rada na instalacijama za loženje drvenim briketima.
- Kotao koji se loži drvenim briketima treba instalirati na akumulator, spremnik.
- Nemojte zaboraviti sigurnost. Zaštitite vaše skladište drvenih briketa – to je ekstremno suho, lakozapaljivo gorivo.

Unutarnje okruženje i zdravlje

Suvremeni ljudi danas provode otprilike 90% vremena ispod krova – zato je važno da imamo dobru ventilaciju.

Postoje dva jednostavna načina za sprječavanje problema:

- Osigurati i srediti da ventilacija funkcionira optimalno.
- Održavati vlažnost zraka na niskom nivou.

Visoka vlažnost zraku povećava rizik alergije na grinje jer grinjama pogoduje vlaga i toplina. Ako je relativna vlažnost unutarnjeg zraka veća od 50 posto onda je takav zrak leglo plijesni i gljivica, bakterija i grinja prašine koje ispuštaju (šire) tvari koje mogu biti neugodne ili izravno nezdrave.

Stavljanjem poklopaca na lonce, izbjegavanjem dugog i obilnog tuširanja i kupanja i neposjedovanjem prevelikog broja lončanica može se, u većini kuća, održavati vlažnost zraka na odgovarajućem nivou.

Izbjegavajte da zrak bude presuh

Ni previše suh zrak nije dobar – posebno što se tiče našeg osobnog zdravlja. Nekoliko znakova preniske vlažnosti zraka mogu biti iritirane oči ili suho grlo i dugotrajan kašalj.

Kada je zrak presuh više smo osjetljivi na infekcije.

Onda cilije u dišnim putevima ne mogu funkcionirati onako kako bi trebalo i naš „proces samočišćenja“ bude gori. Naši sistemi obrambenih mehanizama, koji se temelje na antitijelima i imunološkim tvarima, postaju lošiji.

Može biti teško samostalno kontrolirati nivoe vlažnosti zraka – ali jedan dobar početak je srediti/osigurati da je sistem ventilacije čist i funkcionalan.

Redovite kontrole smanjuju rizike

Bez obzira u kojoj vrsti kuće živite važno je redovito kontrolirati sistem ventilacije. Kanali se s vremenom isprljaju i u najgorem slučaju se mogu potpuno začepiti. Dozvolite dimnjačaru da kontrolira i očisti sistem, tako se smanjuje rizik dobivanja bolesti i alergija. Najvjerojatnije ćete bolje spavati po noći i biti bolje raspoloženi po danu.

Različiti sistemi ventilacije

Ako živite u kući građenoj prije 70-tih godina može se – s dozom generaliziranja – reći da nekretnina vjerojatno ima manju potrebu održavanja ventilacije u odnosu na kasnije građene kuće. Starije nekretnine obično zahtijevaju manje održavanja jer se ventilacija, većinom održava sama putem samoventilacije i negustoće struktura. Od 1970. godine su se obiteljske kuće (vile) gradile kompaktnije zbog štednje energije. Te kuće, prije svega zgrade građene od 1980. godine i kasnije, imaju često sistem ventilatora i kanala koji upravljaju usisom i ispuhom zraka.

Važno je da sistemi mogu nastaviti funkcionirati tako kako je zamišljeno kada su objekti stavljeni u uporabu. S vremenom se kanali i filteri začepu – što zahtijeva kontinuirano održavanje.

Koliko često trebam čistiti ventilaciju?

Kako i kada bi trebalo čistiti ovisi o različitim vrstama sistema ventilacije.

Također je važno kako je sistem dimenzioniran.

Općenito se može reći da ne bi trebalo proći više od 3-6 godina do kontrole i čišćenja sistema.

S-ventilacija = samoventilacija.

F-ventilacija = ventilatorska ventilacija gdje ventilator regulira odvod/ispuh zraka.

FT-ventilacija = ventilatorska ventilacija gdje ventilator regulira odvod/ispuh i dovod/usis zraka.

(FX/FTX – ventilacija = ventilacija s povratom topline).

Da li postoje propisi tijela uprave koji se odnose na kontrolu ventilacije?

Ne postoje nikakvi zakonski zahtjevi koji se odnose na kontrolu ventilacije u obiteljskim kućama i vilama – ako nisu u pitanju nove instalacije. Javne prostorije kao na primjer škole i zdravstvene ustanove, stambene i uredske zgrade moraju vršiti Obveznu kontrolu ventilacije, OVK u pravilnim vremenskim razmacima.